

[Thorkil Kristensen.]

gælder jo ikke mindst i vor urolige tidsalder, at når et lille land skal tage stilling til store udenrigspolitiske spørgsmål, så er det for det første en afgørelse, der kan have meget vidtrækkende konsekvenser, og for det andet er det en afgørelse, der træffes under vilkår, hvor disse konsekvenser kan være meget vanskelige at overskue, netop fordi tilværelsen i vor tidsalder er så usikker, som den er.

Derfor er det en meget vanskelig opgave at træffe en sådan afgørelse. Der er ingen grund til at skjule, at der er betydelige usikkerhedsmomenter, der er faktorer, om hvilke man ikke kan have nogen sikker viden på forhånd, og det gælder derfor om, at de, som træffer den pågældende afgørelse, har den bedst mulige orientering som baggrund for den beslutning, de skal tage. Det kan i mange tilfælde være sådan, at for at kunne træffe beslutningen må man sidde inde med nogle ganske bestemte oplysninger om nogle ganske bestemte ting; det kan være noget, der er sagt i visse internationale forhandlinger, eller det kan være oplysninger, der er givet om militære eller politiske forhold, oplysninger, som ikke er, og som ifølge deres natur ikke kan være tilgængelige for offentligheden i al almindelighed — sådan er jo nu engang internationale forhandlingers karakter, det må man se i øjnene, hvis man vil vurdere disse ting realistisk.

Sådanne oplysninger vil normalt stå til rådighed for landets til enhver tid siddende regering, denne regering vil normalt kunne underrette det udenrigspolitiske nævn om de pågældende ting, og nævnets medlemmer vil som regel i et vist omfang, helt eller delvis, kunne orientere deres partifæller her i det høje ting om de pågældende forhold. Derimod vil det meget ofte være sådan, at en almindelig orientering om alle forhold til offentligheden ikke kan gives.

Men selvom der ikke er sådanne ganske bestemte oplysninger om ganske bestemte ting, som er afgørende for en bestemt beslutning, vil det som regel have meget stor betydning, at man har, hvad jeg vil kalde en

almindelig udenrigspolitisk baggrundsorientering, og der er mange tilfælde — det gælder iøvrigt i denne sag — hvor det ikke er sådan, at der foreligger en række bestemte hemmeligheder, som er afgørende for sagens afgørelse, men hvor det alligevel er sådan, at den orientering, vi gennem årenes løb har fået i forskellige regeringer, i det udenrigspolitiske nævn, og på et bredere grundlag, i det høje ting, er med til at tegne det billede, på baggrund af hvilket vi træffer vor beslutning. Her har nu engang det høje tings medlemmer større muligheder, end den danske befolkning i al almindelighed har, og vi kan vel godt føje til, at vi, som er valgt til at sidde i folketinget, også har en større pligt end befolkningen i al almindelighed til at følge med i udenrigspolitiske spørgsmål og danne os en opfattelse deraf.

Af disse grunde kan befolkningen i al almindelighed ikke have de samme forudsætninger for at træffe vigtige udenrigspolitiske afgørelser, som det høje tings medlemmer har. Dertil kommer noget andet. Den gallupundersøgelse, der blev omtalt af det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), har jo meget tydeligt vist, at svarene på et spørgsmål som det foreliggende afhænger meget af, hvordan spørgsmålet bliver stillet. Det ærede medlem citerede 3 måder, hvorpå man i den pågældende gallupundersøgelse havde stillet dette spørgsmål, og man havde fået 3 meget forskellige grupperinger af svar. Der kunne udmærket tænkes flere forskellige formuleringer af spørgsmålet end de 3, som her var opstillet, og så ville man sikkert igen have fået andre former for besvarelse.

Det får mig til at sige følgende, som jeg lægger stor vægt på. Det er jo ikke nok, når man tager stilling til dette spørgsmål, så at se på det rent formelle, som er forelagt os, dette: Skal vi sige ja eller nej til denne folketingsbeslutning? Vi må spørge os selv: Hvad er det reelle indhold af det spørgsmål, som i dag foreligger for folketinget? Er det, således som det ofte er sagt i den offentlige debat, spørgsmålet om, hvorvidt Vest-